

بسم الله الرحمن الرحيم

تصویر سازی

تألیف : مریم مهردادفر

انتشارات مارلیک

سرشناسه : مهردادفر، مریم، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدید آور : تصویر سازی / مریم مهردادفر.
مشخصات نشر : تهران: مارلیک، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری : ۱۹۶ص: مصور(رنگی).
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۸۴-۲۰-۱
موضوع : گرافیک
موضوع : طراحی گرافیک (چاپ)
موضوع : طراحی
رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ عت ۹/م۹/NC۸۴۵
رده بندی دیویی : ۷۴۱/۶
شماره کتابشناسی ملی : ۲۵۳۵۵۳۴

انتشارات مارلیک

WWW.MARLIKART.COM

نام کتاب : تصویر سازی

ناشر: انتشارات مارلیک

تألیف : مریم مهردادفر

صفحه آرا یی: مریم سرشار

شمارگان : ۱۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۰

بهاء : ۱۲۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۸۴-۲۰-۱

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست

مقدمه	۵	تصویر سازی مقاله برای مطبوعات	۹۶
تصویر سازی کتاب کودک	۱۰۰	تصویر سازی تبلیغاتی	۱۰۹
تصویر سازی موسیقی	۱۱۳	تصویر سازی مد	۱۱۴
تصویر سازی روی پارچه	۱۱۵	تصویر سازی برای بسته بندی	۱۱۵
تصویر سازی تمبر (اوراق ملی)	۱۱۶	جلد کتاب	۱۱۷
مسکات	۱۲۰	مسکات ورزشی	۱۲۰
مسکات نظامی	۱۲۱	مسکات آموزشی	۱۲۲
مسکات تجاری	۱۲۳	مسکات های ملی	۱۲۳
چگونه مسکات ها به وجود می آیند؟	۱۲۹	تصویر سازی چیست؟	۸
تصویر سازی نقاشی است یا گرافیک	۱۱	تاریخ تصویر سازی جهان	۱۴
گذری بر تاریخ تصویر سازی ایران از دیرباز تا کنون	۲۶	از قاجار تا دوران معاصر	۳۵

فصل ۱

فصل ۲

فصل ۳

فصل ۴

انواع تصویر سازی	۷۶	روش ها (چگونه و از کجا آغاز کنیم؟)	۱۳۲
تصویر سازی علمی	۷۸	شخصیت پردازی	۱۴۱
تصویر سازی مطبوعاتی	۸۹	به کارگیری عناصر تصویر	۱۵۴
تصویر سازی مطبوعاتی کودکان	۹۴	کتاب هایی با تصاویر برجسته	۱۶۰

۱۹۵	منابع	۱۶۶	تکنیک ها
		۱۶۸	تصویر سازی با مداد
		۱۶۸	تصویر گری با گرد ذغال
		۱۶۹	تصویر سازی با مداد رنگی
		۱۷۲	تصویر سازی با ماژیک
		۱۷۲	تصویر سازی با آبرنگ
		۱۷۴	تصویر سازی با آب مرکب
		۱۷۶	روش های نورپردازی موضوع
		۱۷۷	اسکراچ بورد یا خراش
		۱۷۸	گواش
		۱۷۹	تکنیک اکریلیک
		۱۸۱	تصویر سازی با آکواش
		۱۸۱	تصویر سازی با پاستل
		۱۸۳	تصویر سازی با اکولین
		۱۸۳	کلاژ (تکه چسبانی)
		۱۸۶	تکنیک چاپ در تصویر سازی
		۱۸۶	- حکاکی بر روی چوب در فرآیند چاپ
		۱۸۸	- منوپرینت
		۱۸۹	- حکاکی بر روی لینولئوم
		۱۸۹	- چاپ سیلک
		۱۹۱	عکاسی و کاربرد آن در تصویر سازی
		۱۹۱	امکانات دیجیتال در تصویر سازی

بنام خدا

مقدمه

گرچه تصویرگری در ایران چون سایر زمینه ها از هنر دیرباز ایرانیان بهره می برد اما سخن بر سر این پرسش است که مرزهای تصویرگری در این مرز و بوم تا کدامین حد گشوده است؟ آیا اکتفائی که در این سالهای اخیر بر آثار ترجمه و یا تنها بیان تکنیک در تصویر سازی بوده است می تواند پاسخگوی نیاز های دانشجویان و فراگیران این شاخه از هنر باشد؟ به راستی تصویرگری چیست و چگونه می توان آن را به دانش پژوهان این رشته معرفی نمود؟ راه های بیان و شناخت مبانی تصویرگری کدامند؟

نقش تصویرگر در تاریخ ، از منظر مستند سازی و تالیف زمانه ای که در آن زیست می کند، نقشی خارق العاده است. از همان سپیده دمان تاریخ، ما نحوه زیست و آرزوهای بشر نخستین را بیش از هر چیز از طریق غار نگاره ها شناخته ایم و این نکته تا حد بسیاری در تمام تاریخ صادق بوده است. گفتن اینکه دقیقا از کی آغاز شده ، تا حدی دشوار است چرا که بیشتر آثار در تاریخ بشر به هر حال سفارشی بوده اند. هر اثری برای برآوردن نیازی خاص خلق می شود و رویکرد تصویرگران نیز از این قاعده مستثنی نیست. فقر منابع موجود با تعداد اندک، آن هم به گونه ای پراکنده و یا ترجمه و بررسی آثاری در جوامع اروپائی و امریکائی، هرگز نمی تواند نگرشی جامع به مبحث تصویر سازی در جامعه ما باشد و نیاز علاقه مندان را برطرف نماید.

در طی چند سال تدریس این رشته در دانشگاه ها شاهد آن بودم که دانشجویان درک درستی از این موضوع ندارند و هرگاه سخن از تصویر گری است ، کتاب کودک تداعی می گردد و مانیز مرجع مناسبی در دست ارائه نداشته ایم تا بتوان آن ها را بر این مهم رهنمون کنیم.

درک ضرورت موضوع مرا بر آن داشت تا به جد، به این مهم پرداخته به تحقیق و تفحص ، بتوانم مجموعه ای نسبتا جامع تر از پیش گردآورم. اگرچه کتمان نمی توان کرد که این مقال تنها مقدمه ای است بر تصویرگری و مقوله مصور کردن. چراکه

اگر بخواهیم منابع موجود از ادبیات غنی ایران زمین را در نگاه مصور سازی به تحلیل بکشانیم سال ها و جلد های بیشماری را می توان به قلم سائی گذراند. اما آنچه در این مختصر آمده، ابتدا پرداختن به معنای لغوی و محتوای تصویر سازی از دیدگاه متفاوت و گاه از زبان تصویرگران می باشد. همچنین جستاری داشته ام بر تاریخ تصویرگری جهان به اختصار و تاریخ تصویرگری ایران به تفصیل.

سپس وارد مقوله عملکردی، شناخت گستره های متفاوت تصویر سازی و انواع و اشکال موجود شده و با ارائه آثار و روشها، به معرفی انحاء متفاوت تصویر سازی دست یافته ام. در فصل پایانی کتاب، روش ها و تکنیک ها به طور اختصار و تا آن جا که بتواند شمه ای از عملکرد تصویرگران را به نمایش و تفصیل بگذارد به استناد آثار ایشان مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. در پرداخت به آثار هنرمندان تصویرگر، تا اندازه ای به نحوه ارائه و سبک آثار ایشان اشاره گردیده است اما این مقوله که آیا تصویرگری، سبک های خاصی را به خود اختصاص می دهد یا اینکه هنرمندان این عرصه در حیطه سبک هنری و قابل شناخت به ارائه اثر دست زده اند..... ما خود دری دیگر به روی ما خواهد گشود که در این مجموعه اشاره ای به آن نشده است و تنها تلاش من بر آن بوده تا به معارف تصویرگری پرداخته و جمع بندی در خصوص رویکرد کلی و کاربردی تصویر سازی داشته باشم به نحوی که بتوان بینشی صحیح و مشخص از آن ایجاد نمود، با تاکید بر گونه های متفاوت تصویر سازی و اهمیت آن در یک جامعه، امید آن که توانسته باشم هدف این کتاب را اگرچه خالی از نقص نیست برآورده و در رفع نیاز خوانندگان و دانشجویان بطور موثر عمل نموده باشم.

مریم مهر دادفر